

[Hasle.]

var ikke alene, at Vælgerkorpserne var forskellige, men at det Udslag, det gav sig i den politiske Sættning, blev forskelligt. Det er i og for sig det, der er det ærede Medlems Mening.

Hvis man nu ser paa Grundloven af 1915, kan man ikke sige, at den har været heldig i saa Henseende, for Flertallet i Folketing og i Landsting har adskillige Gange været det samme. Det var det i Aarene 1920—24, det var det i 1926—29, og det er det i Dag. At man af den Grund vil foretrække Forfatningen af 1915, kan jeg egentlig ikke forstaa. Den tenderer jo stadig væk henimod, at det samme Flertal, i hvert Fald naar der er gaet nogen Tid, skal gøre sig gældende i begge Ting.

Det ærede Medlem gjorde dernæst nogle Bemærkninger om Domstolenes Prøvelsesret, og det ærede Medlem saa deri dette, at Domstolene kunde værgе det enkelte Individ mod et Overgreb fra Statsmagtens Side, eller rettere fra Lovgivningsmagtens Side, hvis Lovgivningsmagten tilsidesatte en Grundlovsbestemmelse. Praktisk talt drejer det sig om Spørgsmaalet om Ekspropriation. Jeg vil gerne dertil sige, at jeg foretrækker ogsaa Domstolenes Prøvelsesret, men dette er ikke i og for sig noget politisk Spørgsmaal. Der har været fremragende konservative Politikere, Rigsdagsmænd og Ministre, som mente, at Domstolene ikke burde have en saadan Prøvelsesret. Jeg mener imidlertid, at de bør have den, men jeg kan ikke tillægge denne Ret den Betydning, som det ærede Medlem vil gøre. For Sagen er den, at saaledes som Praksis har udviklet sig her i Landet, har Domstolene denne Prøvelsesret, men som sagt, dens store Værdi kan jeg ikke se, idet Forholdet har været det, at hver Gang et Spørgsmaal af den Art har været forelagt Domstolene, har de erklæret, at Lovgivningsmagten havde holdt sig inden for det grundlovmæssige Omraade. Vi har altsaa aldrig været i nogen Situation, hvor Konflikten var tilspidset paa den Maade, at den enkelte Borger virkelig fik sin Ret.

Endelig kom det ærede Medlem med et Citat fra „Østsjællands Folkeblad“. Jeg vil dog gerne understrege — det ærede Medlem nævnte det, men jeg vil gerne understrege, at det var Valgloven, der der var Tale om, og det kunde derfor ikke opfattes som nogen Kritik af det foreliggende Grundlovsforslag.

J. Oskar Andersen: Jeg hører til dem inden for dette høje Ting, for hvem det

Forslag til en ny Grundlov, der her foreligger for os, har været en Skuffelse. Jeg kan meget vel indrømme, at den nuværende Grundlov har sine Mangler; jeg kunde meget vel tænke mig at være med til en Fornyelse paa vigtige Punkter. Jeg har i det hele taget indtaget det Standpunkt, som er udtrykt i det konservative Partis Repræsentanters Udtalelse af 20. Januar 1938, som findes i Betænkningen Side 38—39. Det vil deraf fremgaa, at der fra min Side er fuld Forhandlingsvenlighed med Hensyn til et Grundlovsforslag, man at der er bestemte Punkter, som jeg kunde ønske udtrykt anderledes, end Resultatet nu er blevet.

Jeg skal ikke dvæle længe ved dette; enhver vil kunne læse i Betænkningen, hvad det er for Punkter, der ganske særligt er Tale om. For mit Vedkommende er det rimeligt at omtale det, som jeg særlig har søgt at virke for inden for min Gruppe og i det hele taget har søgt at virke for i de 20 Aar, jeg har været Medlem af dette høje Ting, nemlig en Ordning paa et Par Punkter vedrørende Kirken og dens Forhold, som jeg synes det kunde være paa Tide at faa truffet en Overenskomst om med Regeringen og med Rigsdagen gennem en Grundlovsbestemmelse, saaledes at det, der var Tanken i 1849, naaede til Virkeliggørelse.

Ikke desto mindre har jeg været klar over, ikke mindst som Medlem af det kirkepolitiske Udvalg, som nu har 10 Aars Jubilæum — endnu er det ikke helt afgaaet ved Døden, men det er døende —, at det, som Forholdene ligger, er umuligt at tænke paa at gennemføre den nuværende Grundlovs § 73 med Hensyn til en Kirkeforfatning. Derfor har mit Parti ikke sluttet sig til et Forslag herom, men det har sluttet sig til det meget beskedne Forslag, som man haabede der i dette høje Ting kunde skabes virkelig Tilslutning til, nemlig, at hvis man vil gribe ind i det, som i egentlig Forstand er Kirkens indre Forhold, Lære, Gudstjenesteforhold o. s. v., skal dette ikke kunne ske uden Samtykke fra en repræsentativ Forsamling paa kirkelig Grund, altsaa — efter det, som vi nu har fulgt siden 1903 — saaledes, at ved Behandlingen af visse Hovedspørgsmaal sammenkaldes der en Forsamling, som vælges paa Grundlag af Menighedsraadene, altsaa paa den bredeste kirkelige Basis, som tænkes kan.

Det er dette, der staar som det første Punkt Side 39 — jeg beder om Tilladelse til at citere det —: „at Ændringer i Folkekirkens indre Anliggender ikke kan foretages uden Samtykke af en repræsentativt valgt Kirke-